

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

III МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

**Місце проведення: Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National Academy of Educational Sciences of Ukraine
Association of Universities of Ukraine
Odessa Regional State Administration
Odessa City Council
Odessa Regional Advanced Training Institute for Teachers
Education and Culture Centre «Confucius Institute»**

**SOUTH UKRAINIAN NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY
NAMED AFTER K. D. USHYNsky**

**THIRD INTERNATIONAL CONGRESS
«GLOBAL CHALLENGES OF PEDAGOGICAL EDUCATION
IN ACADEMIC SPACE»**

18-21 May 2017

South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky
26, Staroportofrankivska Str.

Odessa
2017

Рекомендовано до друку рішенням ученої ради
Південноукраїнського національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського
(протокол № 11 від 27 квітня 2017 року)

Укладачі:

Чебикін Олексій – доктор психологічних наук, академік НАПН України (голова)
Ананьєв Антон – кандидат психологічних наук, приват-професор (Україна)
Андрющенко Віктор – доктор філософських наук, академік НАПН України (Україна)
Богущ Алла – доктор педагогічних наук, академік НАПН України (Україна)
Білова Наталія – кандидат педагогічних наук, приват-професор (Україна)
Балуба Ігор – кандидат історичних наук, начальник відділу педагогічної та післядипломної освіти Міністерства освіти і науки України (Україна)
Бідний Григорій – професор Університетського коледжу м. Нью Джерсі (США)
Богданова Інна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Гаєвець Яна – кандидат педагогічних наук, викладач (Україна)
Гайжугіс Альгірдас – габілітований доктор гуманітарних наук, академік, член-кореспондент Академії наук Литовської республіки (Литва)
Дін Сін – PhD, координатор Освітньо-культурного центру КНР «Інститут Конфуція» (Китай)
Джангулашвілі Леван – професор (Грузія)
Джуринський Петро – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Долинський Борис – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Жаровцева Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Жук Олександр – доктор педагогічних наук, професор (Білорусь)
Задорожна Любов – кандидат філософських наук, заступник директора Одеського обласного інституту вдосконалення вчителів (Україна)
Койчева Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Копусь Ольга – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Курлянд Зінаїда – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Мартінова Раїса – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України (Україна)
Музиченко Ганна – доктор політичних наук, професор (Україна)
Наумкіна Світлана – доктор політичних наук, професор (Україна)
Осипова Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Пальшкова Ірина – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Попова Олександра – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
Саннікова Ольга – доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України (Україна)
Симоненко Світлана – доктор психологічних наук, професор (Україна)
Скворцова Світлана – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України (Україна)
Тарасенко Ольга – доктор мистецтвознавства, професор (Україна)
Хмель Наталя – кандидат психологічних наук, приват-професор (Україна)
Яковлева Марина – кандидат психологічних наук, доцент (Україна)

Усі матеріали друкуються в авторській редакції.

Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі : матеріали
Г 54 III Міжнародного Конгресу (м. Одеса, 18-21 травня 2017 року) / Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 678 с.

ISBN 978-966-916-275-5

До збірника ввійшли матеріали III Міжнародного Конгресу «Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі», присвяченого узагальненню педагогічних, психологічних та соціально-політичних аспектів підготовки сучасного вчителя; системі формування духовного та інтелектуального потенціалу сучасної молоді; перспективним психолого-педагогічних концепціям підготовки вчителя в системі університетської освіти; інноваційним авторським педагогічним технологіям.

Збірник рекомендовано для широкого кола фахівців, які цікавляться проблемами педагогічної освіти.

УДК 378.4:37.015.3+001
ББК 74+72я43

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ

Овчарек О. М., Кальчева Н., Карагяур О.

Університет Ушинського, Україна.

Можна навести багато виступів фахівців, які обґрунтовано пропонують ефективні системи фізичного виховання, посиляючись на світовий досвід тих країн, котрі досягли у цьому напрямку позитивних результатів. На сучасному етапі розвитку суспільства одним з пріоритетних напрямків в системі освіти є створення максимально сприятливих умов з боку держави для всебічного гармонійного розвитку людини з урахуванням його індивідуальних морфофункціональних, фізичних та психічних особливостей (Сотнікова А., Платонов В., Лях В., Майер М., Бальсевич В., Лубишева І., Ніколаєнко С.).

Завдяки всесвітньому досвіду саме цей напрямок вирішує соціальні завдання – гармонійний фізичний розвиток організму і на цій підставі формування здоров'я людини. А це потребує переходу до системного застосування технології формування резервних можливостей систем організму. Отже підготовка фахівців має відповідати потребам технології, організації, методики здоров'я формувальним моделям. Рівень і якість професійної підготовки вчителів фізичної культури в умовах сьогодення не повною мірою відповідають потребам суспільства і особистості.

Світовий досвід свідчить, що рішення цих завдань покладається на державу, яка реалізує їх через загальноосвітні школи, середні та вищі навчальні заклади, дитячі спортивні школи, спортивні клуби та інші спортивні заклади [7; 8].

Аналізуючи сучасний стан фізичного виховання і спорту у школі, середніх і вищих навчальних закладах, можна прийти до єдиного висновку: він не відповідає вимогам і не сприяє формуванню з дитячих років стійкого інтересу до занять фізичними вправами через свідомість їх необхідності на всьому життєвому шляху. Це завдання вирішується завдяки спеціальним пояснюючим заняттям, а також завдяки використанню відповідних фізичних навантажень під час проведення практичних занять, які повинні використовувати сучасні технології та методики, спрямовані на підвищення і розвиток систем і функцій організму [2; 3; 4; 9].

На погляд німецьких фахівців [Ріхтер, 2006, 2007], існують три концепції фізичного виховання: 1. «Формування здоров'я»; 2. «Рухова освіта»; 3. «Спортивна освіта». Сучасний стан цих трьох головних концепцій шкільного фізичного виховання (здоров'я, рух, спорт) переслідує одну загальну мету: вони спрямовані на прищеплення учням потреби у фізичній активності на протязі всього життя [6].

Англійська «спортивна концепція» більше пов'язана зі спортом, досягненням спортивних результатів, участю у спортивних змаганнях. Метою є не суцільно спортивна підготовка дітей, підлітків і молоді, їх бажання до високих спортивних результатів і скоріше забезпечення їх масової участі у різноманітних спортивних заходах і різних інших формах спортивного суперництва. Основною ідеєю спортивної концепції англійців є підготовка учнів до активного стилю життя, а також прояв фізичної і спортивної активності на протязі всього життя [4].

В Україні декілька років тому мали місце трагічні події на уроках фізичної культури і при проведенні змагань. При цьому, не зовсім зрозумілою була реакція Міністерства освіти і науки, молоді та спорту (на той час) настанова яких спрямована на скорочення фізичних навантажень на заняттях, вилучення контрольних нормативів і застосування методики занять, яка повинна носити більш розважальну програму. А як бути з законами фізіології, де чітко визначено, що ефект розвитку будь якої системи організму відбувається за умови застосування адекватних навантажень, які при їх правильному застосуванні сприяють розвитку і підвищенню функції. Що відбувається фактично на заняттях із фізичної культури в наших навчальних закладах? По-перше, кількість занять (2-3 на тиждень) і по-друге, навантаження, які в них надаються учням не мають ніякого розвиваючого впливу на організм. Виникає питання, яку роль у формуванні здоров'я виконує шкільна фізична культура? Зрозуміло, що існують інші фактори, від яких залежить здоров'я людини. Але досить високий вклад припадає на стан функціонального розвитку організму. Цікаву думку з цього приводу висловив М. М. Амосов, відомий український кардіохірург: «Здоровье человека определяется резервными возможностями организма, которые формируются в процессе тренировки».

У цьому зв'язку виникає ще одна важлива проблема: які повинні бути складові кількісної і якісної системи фізичного виховання? Оскільки лише збільшення кількості занять на тиждень, що дуже важливо, само по собі проблему не вирішить. Дуже важливою умовою ефективності процесу фізичного виховання є якість занять. Для виконання цієї вимоги, виникає детермінований зв'язок з якістю підготовки фахівців фізичного виховання. Перш за все, треба чітко визначити, якими знаннями і навичками повинен володіти фахівець фізичного виховання у залежності від профілю своєї професійної діяльності, оскільки ці напрямки можуть мати певну специфіку і відрізнятися один від одного. Такі

програми ні в якому разі не задовольняють сучасним вимогам підготовки фахівця фізичного виховання, а це в свою чергу, безумовно впливає на якість їх професійної діяльності.

Література

1. Амосов Н. М., Бендет Я. А. Физическая активность и сердце / Н. М. Амосов, Я. А. Бендет. – К. : Здоров'я, 1983. – 213 с.
2. Бальсевич В. К. Конверсия высоких технологий спортивной подготовки как актуальное направление совершенствования физического воспитания и спорта для всех / В. К. Бальсевич // ТиПФК, 1993. – № 4. – С. 21.
3. Зуболій М. Здоров'я дітей у небезпеці // Фізичне виховання у школі. 2006. – № 4. – С. 6.
4. Лубышева Л. И. Концепция физкультурного воспитания: методология развития и технология реализации // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 1996. – № 1. – С. 11-17.
5. Лубышева Л. И. Спортивная ориентация : новый вектор развития / Л.И. Лубышева // Физическая культура : Воспитание. Образование. Тренировка. – 2009. – № 1. – С. 2-6.
6. Лях В. И. Магдалина Майер. Обзор концепций, определяющих физическое воспитание в общеобразовательных школах Европы / В. И. Лях // Физическая культура : Воспитание. Образование. Тренировка. – 2010. – № 1 – С. 27.
7. Ніколаєнко С. І. Поліпшення здоров'я дітей – запорука здоров'я нації / С. І. Ніколаєнко // Фіз. культ. в школі. – К. : 2006. – № 5. – С. 2.
8. Овчарек О. М. Час реальних дій – Міжнародна наукова конференція / О. М. Овчарек. – Львів, 2007. – С. 98-101.
9. Овчарек А. М. Спортизация физического воспитания – веление времени. XVI міжнародна конференція / А. М. Овчарек. – Одеса, 2008. – С. 104-105.

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ СПЕЦКУРСУ «ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ ПІВДЕННОГО РЕКРЕАЦІЙНОГО РЕГІОНУ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ НА ФАКУЛЬТЕТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Пелепчук О. С.

Університет Ушинського, Україна

Сучасні технології навчання студентів мають на увазі відхід від стандартів навчання, що застаріли, та введення інноваційних методів. Одним з них є впровадження учбового спецкурсу «Туристичні ресурси Південного рекреаційного регіону» для студентів-магістрів як дисципліни за вибором.

Навчальний курс «Туристичні ресурси Південного рекреаційного регіону» для студентів факультету фізичної реабілітації є доповненням до навчальної дисципліни «Організація краєзнавчої туристичної діяльності» повинен розширити їх знання і підготувати до практичної діяльності у сфері туризму.

В сучасних умовах роль інструктору туризму значно змінюється. Якщо раніше основною функцією інструктору туризму були розробка технічних деталей маршруту, підготовка та налаштування технічного обладнання та забезпечення безпечності проведення маршруту, то зараз інструктор має бути носієм детальної інформації про регіон проходження туристичного маршруту. Зростання інтересу населення країни до краєзнавства та історії країни взагалі та різних її куточків зокрема потребує від інструктору туризму багатьох знань. Він повинен знати і уміти повідомити учасників групи не тільки про історію регіону, його історичні і культурні пам'ятки, але й мати уяву про видатних митців, які народилися, працювали, приїжджали або творили в тому або іншому регіоні країни. Інструктор туризму повинен також знати природничі особливості району туристичного маршруту, не тільки географічні, але й кліматичні, ресурсні, флору і фауну, включаючи ті види, які є унікальними в цьому регіоні країни, тобто занесені у Червоні книги різного формату, в тому числі і регіональні.

Тобто інструктор туризму повинен бути провідником різноманітних знань, які зроблять туристичну подорож більш привабливою для різних верст населення. А це веде до того, що підготовка до проведення туристичного маршруту значно ускладнюється. До того ж збирання фактичного матеріалу також є достатньо складним питанням і потребує значної кількості часу і зусиль. Виходячи з вищезазначеного, для облегшення цієї роботи і був розроблений спецкурс «Туристичні ресурси Південного рекреаційного регіону», оскільки студенти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського в своїй більшості є жителями півдня України, які залишаються працювати також на півдні країни, який традиційно є привабливим для відпочинку і подорожей людей.